

Meld. St. 41 (2016-2017) Klimastrategi for 2030

Avfall Norge er en bransjeorganisasjon for avfalls- og gjenvinningsbransjen i Norge med over 200 medlemmer fra privat og offentlig sektor.

Regjeringen betoner at samarbeid med EU er viktig for å sikre fleksibilitet, effektiv reduksjon i klimagassutslipp og grønn omstilling for norsk næringsliv. Et slikt perspektiv sammenfaller med hvordan avfallsressurser i dag omsettes i et regionalt, europeisk eller globalt marked. Virkemidlene må ta hensyn til konkurransekraften for norsk industri som utnytter avfallsressurser i sin produksjon. Virkemidlene må være helhetlige og ikke ut fra klimagassutslipp i Norge isolert sett.

Klimameldingen tar bare unntaksvis høyde for effekten av å erstatte jomfruelige ressurser med resirkulerte. Eksemplene på nytteeffekter som går under radaren er materialgjenvinning av metall, plast og tekstiler men også tilrettelegging for reparasjoner og ombruk. Andre nytteeffekter er fordeler knyttet til bruk av kompost og biogjødsel i landbruket og som torverstatning. En studie fra Club of Rome viser at slike tiltak kan gi 7% reduserte klimagassutslipp i Norge, 40 000 nye arbeidsplasser og forbedret handelsbalanse.

Avfall Norge ønsker særlig å fremme følgende tiltak og prioriteringer:**Avfallsressurser erstatter klimagassutslipp fra jomfruelige og fossile ressurser**

I en verden der presset på naturressursene øker, er det avgjørende for miljøet og klimaet at ressurser brukes og gjenbrukes mer effektivt. Ettersom effektiv ressursbruk også er god økonomi, vil en aktiv politikk for sirkulær økonomi også kunne styrke næringslivets grønne konkurransekraft.

Svakheten med et ensidig fokus på prising av klimautslippet er at ressurs- og andre miljødimensjoner blir nedprioritert.

Et eksempel på dette er utsortering av matavfall og produksjon av biogass og biogjødsel og kompost. Her tar tiltakskostnadene ikke hensyn til effekten av fosforgjenvinning, jordforbedringseffekter og potensialet for torverstatning. Omsetningsstatistikk viser at store deler av biodrivstoffet som ble solgt på markedet i Norge i 2017 var avgiftsfri palmeoljebasert biodiesel med tvilsom klimaeffekt. Dette skjer samtidig som norskprodusert biogass med dokumentert 90 % klimagassreducerende effekt taper i bussanbud som ensidig fokuserer på pris.

I tillegg til utsorteringskravet for matavfall fra husholdninger og næring bør Stortinget derfor be Regjeringen om å:

- ☐ Likestille biogass med EL og HY i et drivstoffhierarki (anbud, bomsystemer, drivstoffavgifter, engangsgifter og fordelsparkering for taxier).

- ❑ Inkludere biogass i den varslede handlingsplanen for fossilfrie bygge- og anleggsplasser
- ❑ Utvide kompensasjonsordningen for kollektivtransport til å gjelde både buss og ferge.
- ❑ Innføre tiltak innen jordbruk, grønt- og hagesektoren som øker etterspørselen etter kompost og biogjødsel.
- ❑ Gjeninnføre målet om 30 % av husdyrgjødsel skal brukes som råvare til produksjon av biogass og gjødsel.

Stortinget bør be regjeringen om å ta hensyn til ressurseffektiviteten i prioriteringen av klimatiltak.

Mer effektive måter å begrense klimagassutslipp fra norsk avfallshåndtering

Regjeringen varsler utredning av en eventuell CO₂-avgift eller innføring av kvoteplikt på avfallsforbrenning. Det er solid dokumentasjon for at en CO₂-avgift på energigjenvinning må anses som en fiskal avgift og ikke et klimatiltak. I over 80 % av avfallet som energigjenvinnes er konkurranseutsatt og prisen settes i et Nord-Europeisk marked. Eventuelle merkostnader for energigjenvinning i Norge når derfor i svært liten grad produsent og forbruker. En CO₂-avgift eller kvoteplikt vil derfor ha minimal styringseffekt på avfallet og svært liten effekt på klimagassutslipp fra avfallshåndteringen. Energigjenvinning av avfall som ikke kan materialgjenvinnes sikrer høy kvalitet på resirkulerte råvarer, produksjon av fjernvarme og reduserer behovet for kostbare nettinvesteringer. Med økt materialgjenvinning frigjøres kapasitet til å ta imot avfall fra deponiavhengige land og klimagassutslipp innenfor EUs ikke-kvotepliktige sektor kan reduseres.

Opphavet til CO₂-utslippet fra avfallsforbrenning er i hovedsak plast. Norge har allerede et regulert produsentansvar for plastemballasje og Avfall Norge mener ansvaret for å begrense klimautslippene bør legges på aktørene som har mulighet til å gjøre noe med det.

Avfall Norge etterlyser alternative tiltak for å redusere klimagassutslipp fra norsk avfall og avfallshåndtering. Blant virkemidler som bør utredes er:

- Bi-lateralt samarbeid gjennom EØS
- Produsentansvaret
- Materialavgift

Forslag: Stortinget ber regjeringen utrede alternative virkemidler for å redusere klimagassutslippene fra energigjenvinning av plast.

Vennlig hilsen
Avfall Norge

Nancy Strand
Administrerende direktør